

מחשבת קצרה על הדף הרב יחזקאל הרטמן SHORT MACHSHAVA ON THE DAF

מנחות דף לה

עניין: שי"ן דד' רישי

בית יוסף או"ח סי' לב

שני יודי"ן יעשה צחוכה כדאימא נשימושא [רצא] עכ"ל וכמו צספרי הדפוס על זה (צגהג סס) ואני הנקדן אומן לעשות תפילין קשה צעניי פירוש זה של שני יודי"ן לפי הטעם ששמעתי על שני שי"ן מחלת רישי ומארכצה רישי שהוא כנגד שני כתיבות שיש לנו כתב הלוחות וכתב ס"ת כתב הלוחות היה כתיבה שוקעת שנאמר (שמות לג טו) חרות על הלוחות הרי שכל האותיות היו מן האויר נמצא שיש לשי"ן ארבע דפנות לשלש אדירות היא שי"ן לארבעה ראשי"ן של קמטים ונעשה שי"ן משלש האדירות ואם היו שם שני יודי"ן לא תהיה צגופו שי"ן לפי שהראש אמנעי לריך שיגיע עד שולי השמים כתיבה (נפרדית) [ספרדית] לזן וכן לשוקעת והשניה כתיבה צולטת היא כתב ס"ת שכתבו משה שהוא צולט על הקלף לפיכך שי"ן של ארבעה ראשין כנגד שי"ן של קדש היא ראשונה לצמים כמו שכתב הלוחות קדם לכתב ס"ת ועוד שהוא כתב הצורא ראוי להיות ראשון וכן קבלתי מכל מלמדי כי קדש כנגד שי"ן לארבעה ראשין ואם כדברי המחבר נאמר שכתב הלוחות על ימין המניח ומכל מקום קבלתי שאין קפידא בהם ואין פסול אם החליף עכ"ל: **בתוב** בחרות חיים (סי' כו) לפיכך עושין שי"ן יותר משאר אותיות כדי לרמוז הימים שאדם מניחם צשנה שהם ש' לחן וכתב עוד זיהר שלא יעשה השי"ן צדפוס שאם עשאה לא השי"ן צדפוס וגם בחרות חיים כתוב שיש אומרים שאין לחוש צזה ופוק חזי מאי עמא דבר עכ"ל (יה): **בתב** הרי" אסכנדרני ז"ל הטעם הנכון לשי"ן של תפילין מפני ששם ההוי"ה צא"ת צ"ש עולה ש' והיינו מנפ"ן וע"כ נאמר וראו וגו' כי שם יי נקרא עלין שאין נראה מנחון אלף השי"ן (יט):

טור או"ח סי' לב

שיתייבש ויתקשה: **מב** ובעודו לח יעשה כמין שי"ן בולטת מקמטי העור אחת מימינו ואחת משמאלו. של שמאלו שהוא ימין הקורא פירוש העומד לנגדו יעשה לה ארבעה ראשים. ושל ימינו יעשה לה שלשה ראשים. ואחר שיתייבש ויתקשה

אור זרוע הלכות ק"ש סי' ז

ומצאנו שהקב"ה ישתבח שמו הראה למשה רבינו בתוך הכבוד, שאמר הקב"ה [שמות לג, כג] וראית את אחורי כגון מלאך ובראשו תפלין, וראה משה והבין קשר של תפלין ושי"ן של תפלין, כענין שהראהו כלי המשכן, שנאמר [שמות כה, ט] ככל אשר אני מראה אותך את תבנית המשכן ואת תבנית כל כליו. וזה יתכן למראית העין ויתכן לראיית הלב^ל, אבל זה שכתוב וראית את אחורי אינה אלא ראיית הלב. ועל אותה הראיה שנאמרה במשה שראה קשר של תפילין ושי"ן של תפילין, אמר ר' יצחק רמז לזה הדבר מן הכתוב מנין, שנאמר נשבע ה' בימינו וגו'.

בתב הרי" אסכנדרני ז"ל הטעם הנכון לשי"ן של תפילין מפני ששם ההוי"ה צא"ת צ"ש עולה ש' והיינו מנפ"ן וע"כ נאמר וראו וגו' כי שם יי נקרא עלין שאין נראה מנחון אלף השי"ן (יט):

חידושי הגרי"ז פ"ג מהלכות תפילין

והנה ז"ל הרמב"ם צפ"ג מהל' תפילין ה"א שמונה הלכות יש צמטשה התפילין כולן הלמ"מ ולפיכך כולן מעכבות ואם שינה צאחת מהן פסול ואלו הן וכו' ושי"ה צעור של ראש תורה שין מיומן ומשמאל עכ"ל, ומצואר מדבריו דבהלמ"מ נאמר שיהיו צעור התפילין שני שינין אחד מיומן ואחד משמאל, ואף דאחד מהן הוא של ג' ראשים והשני של ד' ראשים, צע"כ ז"ל דכך נאמר צבהלכה שאחד מהשינין יהי של ד' ראשים וגם הוא יהא צו תורה שין ויחול עליו תורה כתב, דהרי צעלמא של ד' ראשים לאו שין מקרי ואין צו שם אות ושם כתב כלל, וצע"כ דשין של תפילין הוא הלכה צפ"ע גם צתוארו וזרתו, שיהי אחד מהן של ד' ראשים וצבכי יהא נקרא שין ויחול עליו תורה אות וכתב, וכמצואר צגנ"י דצבת דהשין של תפילין הוי צכלל תורה ד', וצודאי קאי זאת על שני השינין דהרי תרוויכוו הילכתא ניכח, וצע"כ דהוא דין שין צפ"ע הנאמר צמכוסים על תפילין אף שאין צו דין כתב לכה"ת כולה, ועיין צא"ו"ז שם שצביא צשם ר"ח דכשם שהראהו הקצ"ה למשה קשר של תפילין כן הראה לו ג"כ שין של תפילין דהוא ג"כ הלמ"מ עיי"ש, וי"ל דכוונתו הוא להכי, דדין שין של תפילין צעלם חוארו וזרתו הוא הלמ"מ, ואין אלו דנין צו מתורת כתב של כה"ת כולה, רק דבהלכה נאמרה על זו הבורה כמו שהיא מצד אחד ג' ראשים, ומצד השני ד' ראשים, שיהא על כל אחד מהם תורה שין של תפילין, ויהיו חשוצין כתב ואות, ויחול צבו דין תורה ד'.

זוהר רע"מ פנחס דף רנד ע"ב

שי"ן דתלת ראשין **ש** ושי"ן דארבע ראשין דתפילין **ש** ואינון לקבל ז' צרכאן דק"ש דאינון **ש** צשחר מצרך שמים לפנייה ואחת לאחריה וצערב מצרך שמים לפנייה ושמים לאחריה לצתר כהגא רצא

הקדמת תיקוני זהר דף ט ע"א

מסטרא דעמודא דאמצעיתא מעוטר בכתר על רישיה תפלי דמארי עלמא (כו) שין של תפילין הלכה למשה מסיני (כה) **ש** דתלת ראשין **ש** דארבע ראשין (כו) לקבל שבע הנערות הראויות להנתן לה מבית המלך (אסתר ב' ט) **ש** ואינון בשחר שמים לפנייה ואחת לאחריה ובערב שמים לפנייה ושמים לאחריה (כו) ולקבל אלין שבעה אית שבעה רואי פני המלך (כה) היושבים ראשונה במלכות. ותפארת איהו כבוש

